

# Stoppen en beginnen in crisistijd

Wilma Wolters

Stoppen na ruim achttien jaar is vast geen makkie. En instappen op het moment van een crisis in de sector evenmin. Tijd voor een duo-interview met Jan van Lokven, die afscheid neemt als voorzitter van de LTO vakgroep Melkgeitenhouderij, en Jeannette van de Ven, zijn opvolgster.



Foto: Wilma Wolters

“Het is moeilijk om het los te laten”, vindt Van Lokven, “maar ik wil er niet constant bovenop zitten. Jeannette moet de mogelijkheid krijgen om zichzelf te kunnen zijn.” Ondanks die insteek is het voor Van de Ven allerminst een ongestoord begin. “Normaal gesproken heb je eerst een rustige periode om de mensen in en rond de vakgroep te leren kennen, maar die is er nu niet. Nu wordt er aan alle kanten aan je getrokken en iedereen wil jou ergens bij hebben.” Zelfs een voorzitterswissel wordt door de Q-koorts beheerst.

*Waarom zijn jullie voorzitter geworden?*

Van Lokven: “Ik wilde de sector op de kaart zetten. Het begon in 1991 met de Nevem, omdat geiten toen onder de mestwetgeving zouden vallen. Later zetten we een eigen geitenwerkgroep op en kregen we secretariële ondersteuning vanuit LTO Nederland. Toen LTO weer meer regionaal werd, kwamen er ook regio-geitengroepen. De opzet van een eigen vakgroep vind ik de belangrijkste stap in belangenbehartiging die we hadden kunnen zetten voor de geitenhouders.”  
Van de Ven: “Door de vertrouwenscommissie werd ik gevraagd voor een functie in het bestuur. Ik wist toen nog niet welke. Maar ik vond dat ik er als mens en als ondernemer veel van zou kunnen leren. Toen ik vernam dat het om de voorzitter van de ZLTO-vakgroep Melkgeitenhouderij zou gaan, moest ik het even laten bezinken. En toen ik later hoorde dat het misschien ook voor landelijk voorzitter zou zijn, heb ik er even over na moeten denken. Maar de vakgroepbestuurders lijken me uitdagende gesprekspartners. Bovendien maakt het op het gebied van Q-koorts niet veel uit of je ZLTO- of landelijk voorzitter bent.”

*Wat is het belangrijkste dat je tijdens je voorzitterschap hebt bereikt?*

Jan van Lokven: “Dat we van een onbekende sector met zoveel vooroordelen, door 18,5 jaar met allerlei mensen te praten, zijn geworden tot een sector die meetelt in Nederland, maar ook in het buitenland. Als je nu in Den Haag komt, word je gezien als een sector die bezig is zaken voor elkaar te krijgen, die zich gesetteld heeft en die professioneel is geworden. Ik ben onderdeel geweest van die professionaliseringsslag en dat was voor mij persoonlijk de grote drive.”

*En wat betreur je in die periode?*

Jan van Lokven: “Mensen die ‘meerijden’ op ons beleid, dat vind ik jammer. Als we het voor elkaar krijgen dat de kosten van elek-

tronische I&R voor een bedrijf met duizend geiten van 6.000 tot 10.000 euro per jaar naar 30 euro per jaar gaan, dan heb ik er wel eens moeite mee dat honderd geitenhouders geen lid zijn.”

*Wat is de belangrijkste verandering geweest voor de sector in de afgelopen twintig jaar?*

Jan van Lokven: “Duurmelken is een van de belangrijkste arbeidsverlichters geweest. Met het aflammeren moet je erop zitten, anders loopt je uitvalpercentage maar zo naar de 25 procent. Met duurmelken is die piek wat lager.”

*Soms klinken er geluiden dat de sector kennis en kengetallen mist. Ligt daar geen taak voor LTO?*

Jan van Lokven: “Die initiatieven zijn altijd weer doodgebloed. Maar misschien verandert dat nu doordat alles elektronisch moet. Ik voorzie dat de sector dan een grote sprong vooruit kan maken, bijvoorbeeld in uitvalspercentage. Ik vind het verliezen van 18 op 160 lammeren veel te veel. Het is een voordeel dat bedrijven groter worden. Dan komt er misschien personeel en houdt men zelf iets meer tijd over voor dergelijke zaken.”  
Van de Ven: “Maar het klopt dat je geiten houden in de vingers moet hebben. Je moet bij wijze van spreken al zien dat er vijf haren overeind staan bij een geit.”

*Wat zijn belangrijke onderwerpen in de komende vijf jaar?*

Van de Ven: “Er komt in ieder geval een discussie over de plaats van de vee/geitenhouderij in de maatschappij. Het vraagt een ander type ondernemer, maar die ontwikkelingen houd je niet tegen. We zullen bij die discussie moeten aanschuiven, anders wordt het wel voor je geregeld. Daarnaast willen we ons gaan richten op het constanter maken van vraag en aanbod van melk, de bokjesafzet, diergezondheid en volksgezondheid, transparantie van ondernemen en mest.”  
Van Lokven: “Vooral diergezondheid is een issue. Er is een steeds grotere kans dat onze geiten een onbekende ziekte krijgen. We zouden een systeem moeten ontwikkelen waarmee we sneller kunnen reageren als er een ziekte is, zodat we geen gezonde dieren hoeven te doden. Dat heeft zo’n impact op mensen.”

*Wat vinden jullie van minister Verburg?*

Van Lokven: “De keren dat ik haar sprak, vond ik haar correct, ze straalt warmte uit

en ze komt na wat ze beloofd. Ze is een minister waar ik met plezier en respect aan terugdenk.”

Van de Ven: “Ze heeft een ongelooflijke dossierkennis en gaat niet over één nacht ijs. Ze is slim.”

*En dan toch weer even over Q-koorts. Is de situatie goed aangepakt?*

Van Lokven: “Als we meer tijd hadden gehad, waren er andere regels geweest. Verburg is door het aantal ziektegevallen in een positie geduwd die ze zelf nooit gewild heeft. Maar politiek en media hebben de mensen zo bang gemaakt dat de minister iets moest doen.”

Van de Ven: “Vaccinatie zie ik als de juiste weg. Helaas hebben we daarmee niet op tijd kunnen beginnen.”

*Zie je mogelijkheden om de vakgroep nog sterker te maken?*

Van de Ven: “De crisis van nu schept al veel verbondenheid. Mensen vallen nu niet over punten en komma’s. Maar communicatie blijft belangrijk. Ik wil de leden het gevoel geven dat ik alles voor ze wil doen, maar dat betekent niet dat ze altijd hun zin krijgen. Soms worden regels toch ingevoerd. Laten we die dan zo gemakkelijk mogelijk maken.”

*Ga je dingen anders aanpakken dan je voorganger?*

Van de Ven: “Ongetwijfeld en op allerlei fronten. Ik ben een heel ander persoon dan Jan. Wat ik in hem waardeerde is dat hij altijd boer onder de boeren is gebleven. Hij is nooit richting ambtenaar gegaan en het beleid gaan verdedigen richting achterban. Dat is een goed voorbeeld. En als voorzitter heb ik wel het gevoel dat ik iets kan betekenen, zowel richting politiek als richting achterban.”

*Hoe voelt het afscheid voor jou?*

Van Lokven: “Dat ik de contacten zal missen doet me meer pijn dan het verdriet dat ik heb dat ik de sector in deze situatie achterlaat. Ik had 90 vergaderingen per jaar. Maar ik merk dat ik er nog niet klaar voor ben om elke avond om 6 uur kabouter Plop te kijken met m’n kleinzoon. Ook deze situatie had ik graag als bestuurder meegemaakt. Maar ik weet zeker dat ook Jeannette boerin onder de boeren kan blijven en het eigen geluid van de geitenhouders naar buiten kan brengen.”